

сторонніх запахів, що можуть впливати на об'єктивність дослідження. Це забезпечується шляхом використання низки допустимих матеріалів, що унеможливають розсіювання та пошкодження зразків: скло, бавовна, метал. Особа, що проводить вилучення запахових слідів зобов'язана ретельно слідкувати за додержанням процедури та порядку вилучення та транспортування зразків, адже повнота та об'єктивність дослідження – запорука ефективності проведення будь-якої судової експертизи.

Список використаних джерел

1. Нестор Н.В. Судові експертизи в процесуальному праві України: навч. посіб. / Н.В. Несторов, О.Г. Рувін. Київ: Ліра-К, 2019. 424 с.
2. Яшук В.О. Наукові та правові засади використання запахових слідів підчас розслідування кримінальних правопорушень. Науковий вісник приватного та публічного права. 2020. №6. С. 288-293.
3. Волошин О.Г. Робота із запаховими слідами на місці подій і безпосереднє використання їх для відсутньої особи за гарячими слідами. Теорія та практика судово-експертної діяльності. Київ: 2019, С. 101-105. URI :<http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/15326>
4. Фурман Я.В., Юсупов В.В., Котлярченко Л.Т., Дмитрук Р.С.. Особливості збирання у досудовому провадженні біологічних слідів людини: метод. рек. Київ: НАВС, 2016. 43 с.
5. Сокиринська О.А. Одорологія: історія формування, методи дослідження запахових слідів та їх роль у розслідуванні злочинів. Право України: теорія і практика. 2006. №4. С. 27-33.

Папуницька Карина Миколаївна,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
**Науковий керівник: Антонюк Поліна
Євгенівна**, професор кафедри
криміналістики та судової медицини
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ В РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ

Частина 1 ст. 232 кримінального процесуального кодексу України визначає випадки, при яких проведення окремих слідчих (розшукових) дій, зокрема, – допиту, впізнання, – можливе у режимі відеоконференції під час досудового розслідування. До таких випадків законодавець відносить:

- неможливість безпосередньої участі певних осіб у досудовому провадженні за станом здоров'я або з інших поважних причин,
- необхідність забезпечення безпеки осіб,

– проведення допиту малолітнього або неповнолітнього свідка, потерпілого,

– необхідність вжиття таких заходів для забезпечення оперативності досудового розслідування,

– наявність інших підстав, визначених слідчим, прокурором, слідчим суддею достатніми.

Під відеоконференцією у кримінальному провадженні слід розуміти особливу процедуру, що реалізується через телекомунікаційні технології, при якій спілкування у вигляді обміну аудіо- і відеоінформацією між віддаленими учасниками слідчої (розшукової) дії відбувається на відстані (дистанційно), але в режимі реального часу [1, с. 285].

Враховуючи те, що слідчі (розшукові) дії, які проводяться в режимі відеоконференції, фіксуються за допомогою технічних засобів фіксації, до початку проведення окремих слідчих (розшукових) дій у режимі відеоконференції, необхідно:

– активувати технічні засоби відеозапису;

– перевірити наявність вільного місця на внутрішньому носії відеозапису (не менше 10 Гб вільного місця);

– перевірити працездатність технічних засобів відеозапису,

– провести тестування пристроїв (мікрофони, камери тощо) та впевнитись, що вони працюють нормально, а відеоконференція і її запис здійснюється правильно.

Здійснення фіксації слідчої (розшукової) дії в режимі відеоконференції починається з моменту оголошення про початок її проведення [2].

Проведення допиту у режимі відеоконференції має деякі особливості, що відрізняє його від загального порядку проведення допиту. При проведенні допиту особи у режимі відеоконференції деякі труднощі викликає встановлення психологічного контакту з допитуваним, що забезпечує ефективність цієї слідчої (розшукової) дії. Під час проведення вербальних слідчих (розшукових) дій у режимі відеоконференції (до яких належить і допит) знижується рівень комунікативного контакту з їх учасниками. Ця обставина призводить до неможливості одержання особистого, безпосереднього враження суб'єкта розслідування від допитуваного та врахування всіх нюансів його поведінки під час надання показань. Зниження комунікативного контакту проявляється також у: 1) відсутності безпосереднього (віч-на-віч) спілкування слідчого, прокурора, слідчого судді з учасником слідчої (розшукової) дії; 2) технічній складності передачі всього обсягу інформації; 3) відсутності сприятливої для спілкування атмосфери слідчої (розшукової) дії.

Зниження рівня комунікативного контакту під час проведення слідчих дій у режимі відеоконференції не слід розглядати як суттєву перешкоду для впровадження в кримінальне провадження

відеоконференції, яка не створює нездоланного бар'єру для ефективної комунікації між учасниками слідчої (розшукової) дії.

При проведенні допиту у режимі відеоконференції слід забезпечити належну якість зображення і звуку, а також інформаційну безпеку. З цією метою рекомендується залучити до участі у проведенні допиту у режимі відеоконференції спеціаліста. Основою метою залучення спеціаліста до участі у проведенні допиту в режимі відеоконференції є забезпечення належної якості передачі зображення і звуку, безперервного і стабільного сеансу зв'язку та інформаційної безпеки відеоконференції.

Перед початком проведення допиту у режимі відеоконференції необхідно переконатися, що ніщо не перешкоджає особі вільно давати показання, заявляти клопотання, надавати докази, що дозволяє уникнути так званого впливу «поза кадром». Проведення допиту у режимі відеоконференції повинно бути організоване таким чином, щоб було видно не тільки її учасників, але і все приміщення, в якому він здійснюється, а також всіх осіб, що приймають участь або присутні при його проведенні, з метою спостереження за їхньою реакцією на конкретні показання або поставлені питання. Учасникам допиту повинна бути забезпечена можливість ставити запитання і отримувати відповіді осіб, які беруть участь у допиті в режимі відеоконференції, реалізовувати інші надані їм процесуальні права та виконувати процесуальні обов'язки, передбачені кримінальним процесуальним кодексом України. Оскільки відповідно до ч. 6 ст. 224 КПК допитувана особа має право використовувати під час допиту власні документи і нотатки, якщо її показання пов'язані з будь-якими обчисленнями та іншими відомостями, які важко зберегти в пам'яті, при допиті у режимі відеоконференції слід забезпечити можливість передати інформацію, яка міститься в таких документах та нотатках.

Для цього в місці перебування допитуваної особи слід встановити сканер, а в місці перебування слідчого, прокурора, слідчого судді та інших учасників слідчої (розшукової) дії – принтер. Відеоконференція повинна відбуватися також із забезпеченням інформаційної безпеки, тобто слід забезпечити захищеність інформації та підтримуючої її інфраструктури від випадкового чи навмисного впливу природного чи штучного характеру, що можуть завдати шкоди кримінальному провадженню, призвести до розкриття таємниці досудового розслідування, змісту показань, що були надані під час слідчої дії, даних про осіб, які знаходяться під державним захистом тощо [3].

Отже, застосування режиму відеоконференції спрямоване на забезпечення участі учасника кримінального провадження у разі неможливості його особистої присутності під час окремих слідчих (розшукових) чи судових дій. Складнощі, з якими стикаються суб'єкти розслідування при організації допиту в режимі відеоконференції, можуть бути усунені, зокрема, шляхом вдосконалення технічного обладнання, законодавчого вирішення питання місцеперебування

захисника у разі застосування режиму відеоконференції, створення за допомогою технічних засобів умов для конфіденційного спілкування учасників, застосування електронного протоколу допиту, цифрового підпису, електронної форми розписки тощо.

Список використаних джерел

1. Грекова Л. Ю. Деякі питання забезпечення відеоконференції науково-технічними засобами / Л.Ю. Грекова // Людина, суспільство, держава: правовий виміру сучасному світі: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Національний авіаційний університет, 27 лютого 2014 р. – С. 285–287.

2. Михальчук Т. В. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій у режимі відеоконференції / Т. В. Михальчук // Криміналістика и судебная экспертиза. – 2013. – Вип. 58(1). – С.141.

3. Інструкція про порядок роботи з технічними засобами відеозапису ходу і результатів процесуальних дій, проведених у режимі відеоконференції під час судового засідання (кримінального провадження): затв. наказом Державної судової адміністрації України від 15.11.2012 р.

Проскурня Вікторія Анатоліївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Університету державної фіскальної
служби України

Науковий керівник: Амеліна Анна Сергіївна,
професор кафедри фінансових розслідувань
Університету державної фіскальної служби
України, кандидат юридичних наук, доцент

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СЛІДЧІЙ ПРАКТИЦІ

Сучасні умови створення та удосконалення криміналістичних знань залежать від науково-технічного прогресу. Тенденції розвитку криміналістики, в першу чергу, викликані стрімким розвитком інформаційних потоків та науково-технічних досягнень у світовій практиці. Провідною ідеєю криміналістики є об'єднання новітніх знань та розробок науки, які мають особливий вплив на вирішення завдань протидії злочинності.

Варто зазначити, що відомі криміналісти зробили значний внесок у розвиток теорії науково-технічного забезпечення та принципів застосування слідчої діяльності: В. П. Бахін, Р. С. Белкін, П. Д. Біленчук, В. Г. Гончаренко, В. А. Журавель, Н. І. Клименко, А. В. Іщенко, М. В. Салтєвський, В. В. Тищенко та інші. Однак у науково-технічному забезпеченні слідчої діяльності залишаються теоретичні та практичні проблеми, які потребують удосконалення.

У зв'язку з пандемією питання запровадження інновацій й застосування техніко-криміналістичних засобів і технологій у